

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

adaptována Církví československou husitskou pro bohoslužby.

Zadní synagoga pochází z roku 1669. V roce 1837 stavbaři přistavěli ze severní strany v patře na skalnatém svahu novou část – ženskou galerii (podle židovských náboženských tradic nesměli být muži a ženy ve svatostánku v jednom prostoru). Po první světové válce se ale svatostánek přeměnil ve skladiště, nejprve pro místní firmu, po válce dokonce pro národní podnik Zelenina Třebíč. Projekt obnovy začal koncem 80. let a dovršilo ho slavnostní otevření až v roce 1997. Dnes prostory slouží pro pořádání výstav, komorních koncertů a seminářů.

Spletité bludiště uliček, schodišť a různě ve svahu umístěných domečků v Zámostí od 90. let postupně ožívá, vznikají tu různé hospůdky, kavárny a rázovité obchůdky. Obě synagogy po rekonstrukcích září novotou.

Zajímavosti obou trebičských synagog denně ukazují průvodci, návštěvnícké středisko s infocentrem najdete u Zadní synagogy, v prostorách ženské galerie je stálá výstava židovské kultury s řadou cenných předmětů z běžného občanského i náboženského

**Třebíčská
Zadní
synagoga
je denně
přístupná
veřejnosti.
Pořádají se
zde hlavně
výstavy
a koncerty.**

FOTO: CZECHTOURISM

FOTO: IČ ZADNÍ SYNAGOGA, TŘEBÍČ

života zaniklé židovské komunity. Do interiéru Přední synagogy vycházejí výpravy třikrát denně ve stanovené časy.

Každoročně na počátku léta oživuje Zámostí stejnojmenný kulturní festival, letos od 6. do 7. června. Dalšími památkami, se kterými lze návštěvu trebičského ghetta spojit, jsou nedaleká nádherná bazilika sv. Prokopa a sousední zámek. Muzeum Vysočiny v jeho sálech představuje tradici výroby dýmek a lidové vánoční betlémy.

Boskovicemi naučnou stezkou

V Boskovicích na severním okraji Moravského krasu se první Židé usídlili poměrně záhy po založení městečka, ve druhé polovině 15. století, přičemž podstatnou okolností se stala poloha Boskovic jako stanice při dálkových obchodních cestách. Nejstarší písemná zpráva o Židu a Boskovicích se vztahuje už k roku 1343. Ve druhé polovině 19. století se dokonce boskovická židovská čtvrť osamostatnila a zvolila si vlastního starostu, policii i sbor hasičů.

Od roku 1851 tam dokonce na více než třicet let sídlil moravský zemský rabín a ghetto s 2018 obyvateli tvořilo třetinu populace Boskovic. V březnu 1942 odtamtud nacisté deportovali přes čtyři sta osob, zpět se jich po válce, obdobně jako jinde, vrátilo jen čtrnáct.

Někdejší ghetto vede zásluhou Klubu přátel Boskovic od roku 1999 naučná stezka. Třicítka nejzajímavějších domů nese informační tabulky a mapky. Nevynechejte hřbitov ze 16. století, jehož náhrobky mapují studenti tamního gymnázia, a synagogu s jádrem z roku 1638, kde je dnes umístěna historická muzejní expozice. ➔